

ROB DE GRAAF

MATGLAZEN
VENSTERS

Personages:

Tacita

Doeze

Beau

*Tenzij anders vermeld spelen de scènes zich af in de
woning van Tacita en Doeze.*

1

Tacita en Doeze

tacita Zou iemand dit ooit zo bedacht hebben?

Ja – zeg maar niets, Doeze – ik weet zelf het antwoord al

Dit is bedacht, want het is geen natuurverschijnsel

Iemand heeft verzonnen dat wij vanaf zevenhoog geen

uitzicht hoeven te hebben op de vrije lucht en ook niet op

een of ander groen stuk land – maar dat we zitten te kijken

naar precies zo'n zelfde betoneruptie als die waar we zelf in

zijn gehuisvest – zijn opgeborgen, zo kun je 't beter

noemen

Iemand heeft bedacht dat het zo goed genoeg is, voor ons:

vanuit het raampje in zijn cel neemt de gevangene niets

anders waar dan al die andere cellen

doeze Alsjeblieft, Tacita

Wat laat je je weer meeslepen door je eigen woordenstroom

't Klinkt leuk, voor wie ervan houdt – maar ik zeg je:

eloquentie is nog iets anders dan analyse

tacita En leven, dat is iets anders dan met jou hier op de
bank zitten – dacht ik – heb ik gedacht, ooit
Dat was lang voordat alles stil stond
Lang voordat we hier zijn gaan liggen – nog ademend,
maar wel al in een kist
doeze Laten we nu maar blij zijn dat we deze woning
hebben kunnen krijgen...
Hiervoor zaten we op de begane grond, heel mooi, langs
die kade, met uitzicht op het eeuwig klotsende water –
maar toen was het toch ook weer niet goed, voor jou
tacita Zo donker, was dat huis
Ik heb daar nooit kunnen wennen
Altijd maar dat gescharrel langs die waterkant – ik ben toch
geen eend?
En bovendien: dat water waar jij het over hebt, dat kon je
niet alleen zien – je rook het ook – altijd een lucht van
bederf – schoon en ongerept bestaat niet, in dit land
Dus dat we daar ook weer weg moesten vond ik niet eens
echt erg – hoe kwaad ik ook was
Ik ben altijd blijven verlangen naar die oude bovenwoning
van ons
Ik heb hoogte nodig – een trappenhuis, weet ik 't...

doeze Hoog zitten we hier wel, dat moet je toegeven

Ik zeg: laten we blij zijn dat we dit hebben kunnen vinden
tacita ‘Laten we blij zijn...’

Toen ik negen was kreeg ik een beugel aangemeten, om
mijn tanden te bedwingen die alle kanten op wilden groeien
Afschuwelijk, vond ik dat – maar mijn oma zei: wees blij
dat je geen polio hebt

Blij zijn, omdat het altijd nog erger had gekund

Dat is de donkerrode draad die door mijn biografie loopt

En – voordat je ernaar vraagt – ja, ik ben ook heel blij met
jou – ik had het altijd slechter kunnen treffen

Wij houden van elkaar, zo is dat afgesproken

En waar wij ook zijn, waar ze ons ook heen hebben
geëvacueerd – daar is het goed

De vogel heeft niet te klagen over zijn kooi

Hoe laat komt-ie?

doeze Ik weet helemaal niet zeker of hij komt

Hij komt misschien, dat appte hij

Hing van een afspraak af, die wel of niet doorging...

Ik reken nergens op, bij hem – dat heb ik wel afgeleerd

tacita Ik heb in ieder geval de cognac en de whisky vast
weggeborgen achter de aardappelemmer

Want als ik nog denk aan de waterglazen waarmee hij de drank naar binnen sloeg, de vorige keer...

doeze De vorige keer?

Dat is meer dan zes jaar geleden – zit je daar echt nog steeds mee?

tacita Verslavingen gaan niet over, dat zegt de wetenschap

Die worden hoogstens onderdrukt – vanuit hun schuilplaats wachten ze sluimerend op de gelegenheid

doeze Ik zeg je eerlijk: ik zie er wel een beetje tegenop – tegen Beau

Als het gaat over verhoudingen tussen mensen, dan zijn er...

Hoe noem je dat...

Van die standaarddingen, heb je dan...

Dat een vader nieuwsgierig is naar zijn kind...

Dat een zoon zoiets als een minimale belangstelling heeft voor wie zijn vader is en wat-ie doet – over ontzag of beleefdheid heb ik het niet, begrijp me goed – het gaat me om dingen waarvan je denkt dat ze vanzelfsprekend zijn, maar die bij ons toch ontbreken

Die paar keer dat ik hem de afgelopen jaren heb gezien was
het toch steeds alsof ik zakte voor mijn mavo-examen, hoe
hard ik ook had zitten blokken

Die jongen heeft een manier van je naar beneden kijken...
tacita Ik heb het je al zo vaak gezegd: jij had nooit een kind
moeten krijgen

doeze Dat heb je inderdaad al een keer of tweeduizend
gezegd

En je weet wat ik dan terug zeg: ik ben er zelf bij geweest,
indertijd, maar dat zaad van mij wilde niet luisteren – en
húp, daar zaten we, met het nieuwe leven

tacita Bij jou is alles een eeuwig struikelen

Zelfs als je je voortplant had je 't niet zo bedoeld
doeze Maar goed – inmiddels zijn er veertig jaar voorbij
gegaan – alles is anders gelopen dan wie ook bedoeld had –
maar de werkelijkheid is niet opgeheven

Beau bestaat en Beau komt ons opzoeken, misschien
tacita Ook leuk voor mij, toch?

Op jou kijkt hij neer, zeg je – maar op z'n minst neemt hij
toch waar dat je er bent

Dat ik ook besta, dat ik ook iemand ben – daar is hij zich
niet echt van bewust, heb ik 't idee

Hij weet dat zijn vader beschikt over een aantal – wat is het woord dat ik zoek...

Over een aantal verlengstukken en hulpmiddelen – en daar ben ik er dan eentje van – ik heb mijn plek, zoals ook de auto en de pacemaker en de bankrekening die hebben – en wat er nu eenmaal is, daar hoef je verder geen aandacht aan te besteden

doeze Wees nu maar niet zo overgevoelig

tacita ...Want van gevoel moeten jullie niet veel hebben, jij en dat zoontje van je

doeze Hoe jij 't voor elkaar krijgt om mij en Beau in één adem te noemen...

tacita 't Is geen frisse adem, dat geef ik toe

Wat doen we?

doeze Hoe bedoel je?

Wat we doen?

We zitten hier en we praten, toch?

We genieten ervan dat het zondag is en dat we niet hoeven te werken

tacita Werken?

Je bent al drie jaar afgekeurd

doeze Vervroegd uitgetreden, heet dat

En ik werk wel

Je weet dat ik aan mijn boek bezig ben...

tacita O, ja – o, jee – o, nee

Je boek...

Hoe ijl alles ook is – het kan altijd nog leger en het kan
altijd nog holler

Je boek... Fictie – dat is een goed woord, vind je niet?

Gaat over dat we ons dingen inbeelden – de steeg loopt
dood, dus bedenken we een mooi pleintje waar-ie op
uitkomt – we doen niks, dus verzinnen we een boek

Wat er niet is, dat is er toch – leve de vrije gedachte

Maar – daar had ik het niet over

Ik vroeg: ‘Wat doen we?’ en daarmee bedoelde ik: wat doen
we met deze dag? Met dit huis? Met de tijd die we nog
hebben?

doeze ‘Een zee van tijd’, zeg je dan...

tacita Hm

Ik bedoel dus dat ik iets wil doen

Ik wil dat we iets maken van wat ‘nu’ heet

Ik wil ramen openzetten en koude lucht binnenlaten

Ik wil – ik weet niet waar het vandaan komt, maar het is
een drang die me vandaag overvalt – ik wil kasten
leeghalen en kamers opruimen en van alles weggooien
Tabula... Hoe heet dat... Dat is wat ik wil
Vrij komen van al die dode geschiedenis die ons omringt
doeze Wij zijn onze geschiedenis, toch?
Een van de thema's van mijn boek, wordt dat...
tacita En dat is precies wat me niet bevalt
Ik zou elke dag opnieuw geboren willen worden – ja, wat
kijk je nu?
Ik verlang ernaar dat er ruimte is – open ruimte waarin iets
kan gebeuren – waar alles zou kunnen gebeuren – een
wereld die er nu nog niet is – alles in beweging, alles
veranderlijk...
'Het nieuwe bouwen', zeiden ze vroeger
doeze Daar ben ik ook helemaal vóór – maar daarnet zeg je
nog dat je nooit uit dat oude huis van ons had weg gewild
tacita Nou en?
Mag een mens niet met paradoxen leven?
Ik wil dit en ik zeg dat en ik doe nog weer iets heel anders
Ik zoek geborgenheid maar ik zoek ook beweging
Zo ben ik en zo zijn wij allemaal, volgens mij

Schrijf daar maar eens iets over, als je dan toch bezig bent

Pff...

Mijn man schrijft...

Hoe heette die vent in die film ook alweer, die man die
iedere dag eindeloos vaak dezelfde zin zat te tikken? Die
werkte ook aan een boek

doeze Ik werk er echt aan

In mijn hoofd zit het al – dat weet jij

Ik zie daar een wereld die door mensen is gemaakt en die
voor mensen is bedoeld

‘Het nieuwe bouwen’ zeg jij? De nieuwe stad, zo noem ik
het

Een stad waar de huizen geen voordeuren hebben en waar
de straat van iedereen is

Waar je elkaars naam kent

Waar ‘wij’ niet langer de vijand is van ‘ik’

Waar ‘moeten’ voorgoed is vervangen door ‘willen’ en
waar we niet bang zijn om elkaar aan te kijken

Waar alle hiërarchieën zijn afgeschaft

Een nieuw Nieuw Babylon, zie ik voor me – begrijp je dat,

Tacita?

tacita Zaag, zaag

Wat jij nu doet, dat hoort precies bij de ballast waar ik
vanaf wil

Het is niks en het wordt niks, die bellenblazerij van jou –
maar het neemt wel ruimte in – het vraagt wel om aandacht
doeze Die uitgever was anders behoorlijk onder de
indruk...

Als het goed is wordt het aangekondigd in hun
najaarsaanbieding

‘Groots dromen over open wonen’ – zo moet het gaan heten
– al die o’s, dat doe ik expres, natuurlijk, want o, dat is de
klank die ruimte oproept

tacita Daar zal hij blij mee zijn, die uitgever van je, met
zo’n titel

Onverkoopbaar en ongelezen, die beginnen ook met een o,
toch?

doeze Jij gelooft er niet in, Tacita – maar ik geloof het wel

Ik weet dat het er moet komen

Alles begint met woorden

De werkelijkheid volgt wat er is bedacht

En gedacht, dat heb ik – mijn leven lang

Nagedacht en om me heen gekeken

Nu kom ik eindelijk aan het formuleren toe

tacita Zegt de ex-docent Creatieve vakken en
Wereldoriëntatie met chronische hernia
Je hebt het voor elkaar, Doeze – je hebt het weer goed voor
elkaar
Dat gepraat van jou maakt mij totaal zwaar en totaal
lusteloos
Jij verspreidt roetwolken en die benemen mij het uitzicht
Nu heb ik geen zin meer om nog iets te ondernemen
Nu is het gestikt en begraven, dat beetje energie dat ik had
en dat ik koesterde als een kasplantje
Nee, doe maar niet: hou maar dicht, die ramen en laat maar
liggen, al die stapels oude troep in al die kasten en kamers
Ook vandaag maak ik de wereld niet schoon en ook
vanavond zal ik weer gaan slapen in het stofnest dat we ons
leven moeten noemen
Dank je wel
doeze Waarom wat jij wel of niet doet mijn schuld en mijn
verantwoordelijkheid zou zijn, dat begrijp ik niet
tacita Dat jij het niet begrijpt, dat is precies de essentie
Jij ziet het touw niet waarmee wij aan elkaar zitten
vastgeknoopt – niemand die het ziet, maar het is er wel en
het trekt en het knelt...

Kom op Doeze – laten we hierover ophouden
Laten we hier niet blijven zitten, niet alles zwaar maken
voor elkaar
Iets doen, moeten we – wat dan ook, als het maar iets is
Ik neem zo dadelijk die lift wel naar beneden en dan loop ik
naar het winkelcentrum – iets nodig hebben we niet, maar
wanneer ik eenmaal heen en weer wals door die Jumbo,
dan komt er als vanzelf van alles in dat karretje terecht –
bouwstenen voor het dode leven
Dat nieuwe Nieuw Babylon van jou, dat bestaat al lang –
we zitten er middenin – het is gebouwd door de
vastgoedgiganten – door naamloze slimmeriken die weten
dat bij ons moderne mensen de vrije wil is weggeëvolueerd
– dat wij alleen nog maar doen wat voor ons gepland is –
dat ons doen enkel nadoen is – dat we niet maken maar
volgen – dat alles waar we naar kunnen verlangen op
voorraad voor ons klaar ligt – en dat wat zich niet zichtbaar
aandient ook niet meer wordt bedacht, door ons – dat we
ons aan alle regels houden en dat we dat zelf niet eens in de
gaten hebben – juist die regels noemen wij vrijheid
Je kunt dat bestaan van ons heel goed in beton gieten, want
met beweging heeft het niet zoveel te maken

doeze Wacht, ik krijg een bericht

Beau...

Hij...

Wát?...

Hij staat hier beneden op straat, maar hij kan onze voordeur
en de bel niet vinden, lees ik hier...

tacita Toch knap, van zo'n architect, vind je ook niet? De
essentie aan het oog onttrekken...

De bel gaat.

Kijk aan, hij heeft het toch gevonden, helemaal op eigen
kracht

2.

Tacita, Doeze en Beau

beau Tsja...

Mijn werk...

't Is leuk dat je daar naar vraagt, maar...

tacita Ik bedoel niets moeilijks, hoor – ik dacht alleen dat...

beau Ja, nee – dat begrijp ik – en ik praat er graag over...

Maar ik wil het wel zo uitleggen dat je echt een beeld krijgt
– dat jullie het kunnen begrijpen

tacita Wat denk je nu?

Ik ben echt niet dom, hoor

doeze Tacita – dat zegt-ie toch helemaal
niet?

beau Dat jij slim bent, dat zie ik echt wel

Hoe hou je het uit met die vader van mij?

Ha, ha – grapje

tacita Maar wat je voor werk doet, dat valt aan ons dus niet
uit te leggen?

beau Jawel, maar het heeft zoveel kanten

't Is markt, maar het heeft ook alles met creatie en met de tijdgeest te maken

Sensitief, begrijp je?

Het komt erop neer dat...

Ik ontwerp, ik bedenk, ik gebruik mijn verbeelding – en tegelijk heb ik rekening te houden met waar de mensen om vragen, met wat ze kennen en waar ze zich goed bij voelen
Met de verankering – zo noem ik dat – de verankering in de werkelijkheid

tacita Maar wat precies bedenk je dan?

Wat ontwerp je?

beau Dat zei ik toch al?

Happy environments, noemen wij het

Gebouwde herkenningmomenten

Sociale biotopen

Leefomgevingen

Vrije ruimte en toch ook beschutting

Straten, wijken, huizen...

doeze ...Die de mensen al kennen, die ze herkennen en waar een markt voor is – dat is toch wat je zegt?

Conventioneel, dus

beau Innovatieve traditie, zo noemen wij het

Kijk: iets bedenken dat niemand wil hebben, dat is
tijdverspilling
Met een schetsboek en een kladblok dromen op papier
zetten, dat kunnen we allemaal
Realiseren, dat is de kunst
De vraag verstaan en daar een antwoord op hebben
doeze Toch is de droom de essentie
In mijn boek betoog ik dat juist het visioen de basis is en
dat...-
tacita En wat is er zo happy, aan die environments van jou?
beau Alles
Alles wat we weten zit er in
Er is zoveel onderzoek gedaan...
Sociale psychologie, ergonomie, ethologie
Intuïtie heeft plaatsgemaakt voor kennis
Dat is voor mij echt de challenge – precies begrijpen waar
het welbehagen zit, waar het vandaan komt, waar het zich
nestelt...
Feel-good ís niet alleen maar een gevoel – het is
kwantificeerbaar
tacita Hm

Het enige dat ze voor ons welbehagen hebben
gekwantificeerd, dat is met hoe weinig ruimte en met hoe
weinig licht wij hier toekunnen

beau 'Ze', zeg je?

Nee – 'zij', dat bestaat echt niet – niet meer – het is nu
'wij'

Big Brother is dood en begraven – we zijn geëmancipeerd,
als samenleving, en hoe wij de dingen willen hebben, dat
bepalen we helemaal zelf

tacita Mag ik dit onzin vinden?

beau Natuurlijk mag jij dat – maar ik zeg je dat het geen
onzin is

Het is kennis, het is visie die op onderzoek is gebaseerd...

Het is dat verlangens worden herkend, dat wensen worden
begrepen en daar komt dan het juiste antwoord op

Dan krijg je het warme, het zachte gevoel dat harde stenen
en beton toch kunnen geven

En don't be ashamed als je geborgenheid wil – als je
herkenning zoekt

Veelheid van functies, gemixte populaties, alles door
elkaar... Klinkt goed, maar is toch niet meer dan een deel
van het verhaal – is ook maar een opvatting

Mensen zijn een soort die zijn eigen soort zoekt en dat moet je respecteren

Iedereen koestert wel een herinnering – aan de kleuterschool waar je vrij mocht spelen omdat het hek eromheen je beschermde, aan het huis van je grootmoeder waar het altijd schemerdonker was en waar de zware meubelen nooit van hun plek kwamen...

Dat is het fundament van veiligheid dat wij willen herscheppen

Dat is urban engineering
doeze Grootmoeder?

Ik kan me niet herinneren dat ik met jou ooit één stap in het huis van je grootouders heb gezet

beau Toe nou, pa

Heb je echt nooit van beeldspraak en abstractie gehoord?

Ik praat pars pro toto, dat begrijp jij toch ook wel?

tacita Ik zeg het heel eenvoudig: wat jij ook beweert, Beau, ik heb deze plek echt niet gewild en niet gekozen en niet zelf bedacht – dus dat ‘wij’ van jou, daar hoor ik dan blijkbaar op de een of andere manier niet bij

beau We moeten maar kijken... Als het ervan komt kan ik misschien wel wat tips and tricks geven om deze ruimte een

beetje op te levelen – dan hebben jullie meer woongenot –
wordt het echt jullie plek – en je denkt dan ook aan de
marktwaarde, natuurlijk

doeze Dit is een huurwoning, Beau

Van een corporatie

Tacita en ik hebben nooit anders gewild

beau Maar – wat ik vragen wilde, Tacita, hoe is 't nu verder
met jou?

Het is al lang geleden dat we...

Werk je nog altijd in de...

In de mode – of kunst, wat was het...

tacita Ik maak objecten

Sculpturen

Staal en fiberglas, werk ik in

Maar...-

beau Ja, precies

Toch autonoom, dus

tacita Het gaat best goed, op zich

Ik bedoel: sinds de crisis voorbij is hebben al die

vijftigplussers weer geld te besteden en op de een of andere

manier is wat ik maak vriendelijk genoeg voor op het

bijzettafeltje

Maar toch heb ik...

Toch is er iets... Is er iets niet...

't Komt erop neer...

Ik ben de bravoure een beetje kwijt, waarmee ik vroeger
zomaar weer iets nieuws uitprobeerde...

Ik zocht – ik wist niet precies wat ik zocht, maar dat was
juist goed – ik moest die dingen maken om erachter te
komen dát ik ze wilde maken... Daar haal je je plezier
uit...

Maar nu weet ik precies hoe het moet en ergens klopt dat
niet...

Ik wil eerlijk zijn tegen mezelf, dat hoort bij kunst, en ik
heb er zelfs over gedacht om mijn atelier op te zeggen...

Maar ja – als ik dat doe, dan houdt het dus echt op en dan
zit ik...

Ik bedoel... Hier... Met...

doeze Dan zit je hier met mij en daar moet je niet aan
denken, hè, Tacita?

Eindeloos rondjes draaien in dezelfde groef...

Je ziet, Beau – het gaat heel goed, met Tacita en mij

Wij hebben het geluk gevonden

En op de een of andere manier zijn we het ook weer
kwijtgeraakt
We staren samen in de lachspiegel – maar het lachen zijn
we allang verleerd
beau Ik vind jou niet echt aardig, pa
doeze Aardig zijn...
Er zijn dingen die je verleert
Maar ik blijf eraan werken, hoor
Altijd probeer ik op de vlucht te blijven voor de bitterheid
en voor het grijze stilstaan
In wat ik schrijf...
tacita In wat je zou willen schrijven – dat is toch net iets
anders
beau Hij is altijd al met gedachten en met ideeën bezig
geweest, al vanaf dat ik klein was
Ik herinner me heel goed – ook toen mijn moeder en hij
nog bij elkaar waren zat hij altijd al op van alles te broeden
en niemand wist op wat, precies
doeze ‘Hij’?
Ik zit er bij, hoor
beau En waar zit je tegenwoordig je hoofd over te breken?
Niet meer over...

Wat was het indertijd, toen ik twaalf was...

Over een marktvrije economie, of zoiets... Ruilhandel in de
postindustriële samenleving...

doeze Ik werk nu aan – nou, ja, eigenlijk aan waar jij ook
mee bezig bent

Wat jij – hoe zeg je dat? – wat jij ‘happy environments’
noemt, daar gaat het bij mij ook om – de nieuwe stad en het
nieuwe wonen als concrete toekomstdroom

tacita Je hoort wat-ie zegt, toch?

Iets concreters dan een droom kan hij zich niet voorstellen
doeze De droom is de natuurlijke vijand van de
teleurstelling

tacita Goed – of niet goed – ik ben de deur uit

Ik ga brood voor ons kopen en vleeswaren

Casselerrrib, houd je daarvan, Beau?

Tacita af

3.

Doeze en Beau

doeze Is er eigenlijk een reden dat je komt?

Nu, opeens?

beau 'Reden' is veel gezegd

Een aanleiding, misschien

't Is zo, dat...

Ik heb een nieuwe vriendin, sinds een tijdje – en 't is echt serieus...

Ja, nee, ik heb haar echt niet meegenomen, daar zou ze zich niet goed bij voelen – ze spreekt eigenlijk alleen maar

Engels – komt uit India, maar ze heeft hier aan de TU gestudeerd – Technische Informatica – anyway – Ratna, zo heet ze, die is natuurlijk veel jonger dan ik en dan komt ze uit die cultuur – dus...

Zij begrijpt niet dat kinderen en ouders hier in Europa zo weinig met elkaar te maken hebben – en dat heb ik natuurlijk wel uitgelegd – wat hier normaal is – en ik heb ook verteld hoe dat bij ons indertijd is gegaan, dat jullie uit

elkaar zijn gegaan en dat ik toen in eerste instantie voor
mama heb gekozen en later toch bij jou terecht ben
gekomen – nou ja die hele geschiedenis hoef ik jou niet te
gaan vertellen – maar doordat het allemaal zo ter sprake
kwam en hoe zij daar op reageerde kwam ik op de gedachte
dat...

doeze Ze heeft je dus een schuldgevoel aangesmeerd, die...

Rama

beau Ratna – en nee, schuld zeker niet – waaraan zou ik
schuldig zijn?

Alles gaat toch goed?

Hoe de dingen lopen, dat is nooit de schuld van iemand,
echt niet...

Maar wat er wel is gebeurd, door die gesprekken die ik met
haar had en door wat ze mij vertelde over hoe 't bij hun
toegaat... Hoe ze daar dicht bij elkaar in de buurt willen
wonen en elkaar voortdurend tegenkomen... Privacy, dat
zegt hun niet zoveel...

Daardoor kwam het dat ik opeens merkte dat ik toch iets
niet heb – gewoon – noem het zoals je wilt – kennis,
binding... Een band...

Bij haar zit er tienduizend kilometer tussen en toch doet ze die moeite – toch is ze van alles op de hoogte, van haar hele familie, terwijl wij...

Nou ja – om sentiment gaat het mij niet, maar...

Gewoon – elkaar een keer zien, zoiets...

Iets is er toch, tussen ons

doeze En ja, hoor – hier zitten we

Jij denkt: daar zal-ie blij mee zijn, hij daar, in zijn flatje

Jij denkt: die is de leeftijd om zelf nog iets te ondernemen voorbij, dus die snakt naar contact

beau Ja – Jezus – wat wil je dat ik daarop zeg?

Ik denk echt helemaal niks, begrijp je dat? Zo ben ik niet

Er is van alles gebeurd, met ons en tussen ons, en ik ben mijn eigen weg gegaan en we hebben lang niet met elkaar gepraat – maar vandaag heb ik tijd vrij gemaakt en hier zit ik, toch?

doeze En daar moeten wij blij mee zijn

Blij en gelukkig

beau Fuck it, pa

Ik kan ook wel weer weggaan, als je dat liever hebt

Is er trouwens iets te drinken?

De vijf zit al bijna in de klok – nou ja, OK, nog niet echt,
maar 't is een gevoel...

doeze Ik weet niet – Tacita en ik hebben die gewoonte niet,
dus...

Ik zou moeten zoeken...

beau Ik kan ook zelf wel even kijken, als je dat prettiger
vind

De keuken is die kant op, toch?

Ratna is daar trouwens helemaal tegen – drinken, dat kan
echt niet, vindt zij maar ja – vive the difference, zeg ik
dan...

Ben jij eigenlijk dankbaar?

doeze Pardon?

Dankbaar?

Waar moet ik dat voor zijn, volgens jou?

beau Dankbaar is misschien niet helemaal het woord, maar
ik bedoel...

Tacita, die is er wel helemaal, voor jou, hè?

Die heeft echt voor jou gekozen...

Dat merk ik meteen als ik hier binnenkom – dat zie ik aan
haar

En dat terwijl jij...

Nou, ja...

Ik zie vooral de verschillen tussen jullie – zij heeft iets wakkers, iets actiefs – en...

Ik bedoel...

Wat ik zeg: dat vind ik echt iets bijzonders, dat onvoorwaardelijke

doeze Over de voorwaarden zou ik je nog wel eens iets kunnen vertellen...

beau Als ik jou was, dan zou ik in m'n handjes knijpen – zoiets stabiels, dat heeft niet iedereen

En je werkt ook niet meer, begrijp ik...

Lucky you

Kun je dus eindelijk helemaal los gaan

Heb je alle tijd om je over te geven aan die – hoe noem je dat? – aan die ideeën van je – denken dat niets kost – dat ook nog nooit iets heeft opgeleverd, maar who cares

doeze Wij hebben ons bij elkaar neergelegd, Tacita en ik Bij elkaar en bij de wereld

Dat is wat mensen hebben, met elkaar: eerst beweegt het en daarna staat het stil...

Eerst kun je vliegen en daarna heb je geen vleugels meer

beau Op zich is 't wel fascinerend: als jij praat, dan hoor ik
helemaal de twintigste eeuw
Hoop – en teleurstelling
Grootse ideeën – en dan toch: nee, net niet
De eeuw van het streven, daar ben jij een product van – het
streven – en daarna de verbazing omdat 't allemaal toch
niet lukt
De desillusie, die belichamen jullie
De beste van alle werelden, die maar niet van de grond wil
komen omdat er geen rekening gehouden is met de
menselijke natuur...
Ik zeg je, pa: we zijn nu verder
Dit is de tijd van de werkelijkheid
Waar had jij het nu over, daarnet?
De gedachten zijn het begin?
Of nee, erger nog: dat het met dromen begint...
Zo is het niet, dat zeg ik je
Overzicht en calculatie, daar begint het mee
Kijken en berekenen
Er zijn machines die veel sneller en veel scherper kunnen
denken dan wij met ons verstand – ik zei je toch dat Ratna

informatiewetenschapper is? Stug fascinerend, is die wereld

Het nieuwe weten vliegt, waar wij mensen nog kruipen...

Maar, wat ik zeg: het begint allemaal met wat reëel mogelijk is, met wat jij en ik willen, met wat we aankunnen

Wat maakbaar is, daar gaat het om

Maken en leveren – markt, noemen we dat

De markt waar je ruimte vindt, de markt waar je geluk

zoekt... En er is zeker ook een markt voor ideeën – zo

werkt het: als er vraag is, dan komt er wel een aanbod...

Alles is er, alles bestaat, alles is te vinden – maar naar alles moet worden gezocht

En, zo is het ook: niet alles is er voor iedereen in gelijke mate – juist die schaarste zorgt voor dynamiek

Ik zeg het je nog een keer, pa: 't gaat om de werkelijkheid – en die werkelijkheid, die is nu eenmaal: ik wel en jij niet – of andersom, dat maakt niet uit – zolang er maar verschillen zijn

De werkelijkheid speelt geen mooi weer, die zegt: wij hebben het en jullie kijken er alleen maar naar

Die zegt: hier is genoeg en daar is te weinig

Die zegt: het bezit van de een is de begeerte van de ander

Spanning, noemen we dat
Drang om te bewegen
Jij denkt je leven lang al dat alles voor iedereen in precies
gelijke mate beschikbaar moet zijn
Dat de spanningen en de verschillen moeten worden
opgeheven, net als de grenzen – alles open en alles in
evenwicht, toch?
Mensen die nu actief zijn, mensen die vandaag om zich
heen kijken – die kunnen daar alleen maar om lachen, echt
wel
Wij... Wij geloven in ogen die verschillen kunnen zien
In voeten die ergens heen kunnen lopen
In ellebogen waarmee ruimte kan worden ingenomen
In deuren die open kunnen maar ook dicht
doeze Mag ik ook nog iets zeggen? Of...-
beau Nee, doe maar even niet
Naar wat jij te zeggen had heb ik vroeger moeten luisteren
En die tijd is voorbij
doeze Tijd gaat niet voorbij
Tijd blijft
Tijd laat sporen na
Tijd geeft jaarringen: alles is toevoeging

Dat is onveranderlijk mijn boodschap geweest, ook toen ik nog op school werkte: – jij weet dat toch nog wel? – vernieuwing komt, vernieuwing moet, en tegelijk is de geschiedenis de bodem waarop we staan – vanaf stevige grond is het goed springen

beau Toen ik een jongen was heb ik wel gedacht dat het aan mij lag – dat ik jouw manier van denken niet kon begrijpen Maar inmiddels weet ik dat het geen domheid is die me blokkeert, maar weerzin

Weerzin van die lange lijnen

Weerzin van het eeuwige oorzaak en gevolg, van dit komt uit dat voort, van heel langzaam gaan we de goede kant op...

Voor mij bestaat alles naast elkaar

‘Het is nu’ – dat is mijn motto en het enige dat telt is hoe goed je je voelt, in dat nu

Jij...

Jullie...

Jullie zien alleen maar ontwikkeling – ‘De pelgrimstocht der mensheid’, zo heette dat boek in vijf delen, toch? – en the end zou dan happy zijn – pacifistisch en socialistisch en

iedereen z'n eigen voortuintje met een eeuwig bloeiende

Japanse kers

Wij...

Nu...

Voor ons is het eerder een kermis: alles is er, alles is overdaad en alles staat los van elkaar – je bepaalt zelf waar je naar binnen wilt: het spookhuis of de achtbaan of de botsautootjes of het spiegelpaleis – zeg het maar, wil het maar, doe het maar – alles voor de thrill van het moment en niets heeft consequenties – de toekomst kennen we niet, de toekomst zien we niet – de toekomst bestaat misschien wel niet – dus, dat bedoel ik: het is nu

doeze Jezus, Beau

Als de omstandigheden net iets anders waren, dan zouden wij samen dat boek moeten schrijven

Ik de linkerbladzijden en jij de rechter

Ik de visie van wie een andere wereld wil zien en jij het uitzicht van wie wakker wordt in een kamer met matglazen vensters: het is nu, het is hier, het is ik

beau Een andere wereld?

Nee, dit is geen andere wereld en daar ben ik blij om

Nu is the place to be

Utopia is now, is where we live

4.

Tacita, Doeze en Beau

beau ...Nee, maar wat ik bedoel, dat is...

Kijk, dat begrip ‘gated community’, dat wordt altijd heel negatief beoordeeld, alsof het alleen maar om angst gaat, alleen maar om de wereld buiten houden

Terwijl we het toch niet alleen over die gate hebben, maar ook echt wel over die community

Over wat je van elkaar weet, wat je kent, waar je bij hoort

To be OK, to be united – dat is nog nooit verkeerd geweest, toch? Among your own kind...

Als ik het vragen mag, is er nog meer van die wijn?

tacita Eh...

In ieder geval niet koud – ik had maar één fles in de koelkast gezet

doeze Maar dat to be OK waar jij het over hebt, daar moet dus wel een hoog hek omheen worden gebouwd – anders kan het niet bestaan

beau Nou en?

Wat bewijst dat?
Alles gaat toch over grenzen en verschillen?
Ik heb al gezegd: deuren mogen ook dicht zijn
Dat is wat ik bedoel: geen community zonder gates
Iedereen alles, dat vind jij – ieder het zijne, dat denk ik
tacita Jullie eten niet meer?
Dan ruim ik het op
Ja – je glas zal ik laten staan, Beau
doeze Laat mij maar, ik kan ook wel iets doen
Doeze af
tacita Je merkt het misschien niet aan je vader, Beau, maar
hij vindt het toch echt fijn dat je bent gekomen
beau Ik merk alles aan mijn vader
Een open boek, is die man – ik heb dat boek uit en ik hoef
het niet nog eens te lezen
Ik bedoel: met iedereen kan ik praten – met jou ook, dat
merk je – vind ik zelfs leuk – maar bij hem is het altijd
meteen: omhoog, met die ophaalbrug
tacita Wat is er tussen jullie toch zo moeilijk?
beau Wat niet?
‘Leraar’ – in dat woord zit het hem eigenlijk al
Leraar: ik weet het en jij nog niet

Hij onderwees, vlijtig en vol overgave – op de Vrije School,
dat ook nog – alles hout en zachte kleuren en in de pauze
eten we boekweitpudding

't Was gelukkig aan de andere kant van de stad, dus ik heb
er nooit heen hoeven, naar dat Rudolf Steinerpaleis van
mijn vader, maar ook bij ons thuis stond die

wereldoriëntatie van hem elke dag op het programma

Mijn moeder was in die tijd allang vertrokken naar een

beter, een vrolijker leven – als ik in de weekends bij haar

thuis was mocht ik blowen en Nintendo spelen – maar de

rest van de week zat ik bij mijn vader aan de keukentafel in

mijn eentje de klappen op te vangen, elke avond weer

Nooit hield het op, dat progressieverhaal

Altijd was er nog wel een of ander wereldomvattend

hindernisje te overwinnen, maar dan zou er toch echt een

nieuwe tijd komen – de Derde Wereld kreeg dan ook

welvaart en democratie en een bejaardenverzekering en

iedereen zou altijd fluitend naar zijn werk fietsen

En wat er ondertussen ook gebeurde in de echte wereld –

die bloederige waarheid van strijd en ellende ging hem niet

aan – want die paste niet in het verhaal

Hij wist zeker hoe 't zou gaan

Hoe het moest gaan

tacita Die verblinding, dat grote gelijk en die

hardnekkigheid waarmee over steeds dezelfde paar

onderwerpen moet worden gepraat, het liefst in lange

monologen – die ken ik heel goed, van je vader

Maar stond daar niet iets tegenover? Ik bedoel... Het zal

toch ook...

Nou ja...

Je zult toch ook veel geleerd hebben, van hem – van Doeze

beau Geleerd?

Ach...

Als er ook zoiets bestaat als ‘negatief leren’, dan wel

Leren wat je niet wil – hoe je niet wil zijn

Als hij zijn leven lang met z’n hoofd in een roze wolk heeft

gelopen, dan wil ik de grauwe oppervlakte van de aarde

zien

Als hij steeds weet te vertellen hoe de mensen zouden

moeten zijn, dan zie ik liever wat ze werkelijk doen

Als hij zijn hele leven ‘Ja, en’ heeft uitgedragen, dan ben ik

meer van het ‘Nee, want’

tacita Kijk

Hier

Rode wijn
Had je niet gedacht, hè?
Tover ik zomaar te voorschijn
Gewoon, omdat ik...
Nou ja, het is misschien van belang dat wij...
Dat jij en ik een keer praten
Over Doeze, over jou, over hoe alles zit...
Al weet ik niet, dat moet ik meteen toegeven, waarom het
belangrijk zou zijn
beau Belang, dat kiezen we zelf, toch?
Dat bepalen we naar eigen inzicht
Niet wat de wereld ons influistert is belangrijk, maar waar
we zelf zin in hebben
Niet morgen, maar vandaag
Niet daar, maar hier
Niet iedereen, maar ik
tacita Laat Doeze het maar niet horen, dat je zo denkt
En zelf ben ik het er geloof ik ook niet mee eens
Er moet meer zijn dan het direct nabije en meer dan 'ik'
Meer dan alleen maar hier en nu en waar staat mijn hoofd
vandaag naar
Verbindingen, die zijn voor mij belangrijk

Verbindingen en verantwoordelijkheid

beau Ik ben verbonden met mezelf – met mijn eigen
gedachten en mijn eigen waarnemingsvermogen

En verantwoordelijk, dat kunnen we ook alleen maar voor
onszelf zijn

tacita Ongewone geluiden, zijn dat

Die hebben hier in huis al lang niet meer geklonken

beau Hoe zit dat eigenlijk, Tacita?

Ik bedoel... Jij...

Je bent een stuk jonger dan mijn vader – en volgens mij ben
je ook iemand met gedachten, met denkbeelden...

tacita O?

Die paar keer dat wij elkaar hebben ontmoet...

Ik kan me niet herinneren dat jij zoveel belangstelling had
voor mij – of voor wat ik denk...

beau Ik ben daar gewoon nooit aan toegekomen, dat begrijp
jij toch ook wel?

Maar...

Vrouwelijk intellect...

Als er iets is dat ik herken, dan is dat het wel...

Ratna is echt heel bright

tacita Wat vroeg je? Hoe het zit?

Hoe wát zit?

beau Ik wil echt niet onuitgenodigd op allerlei dingen
ingaan en zo, daar ben ik niet van

Maar...

't Is toch...

Ik vraag me gewoon af hoe dat werkt, tussen jullie

Wat jullie delen...

Wat jullie nog doen...

Hoe jullie praten...

Hoe je allebei naar de wereld kijkt...

tacita We kijken niet meer – dat is het antwoord

Niet meer samen en niet meer dezelfde kant op

Ooit zagen we wel hetzelfde – dachten we – ooit hebben
we veel gezegd, tegen elkaar

Maar het kijken geef je op en het praten verleer je – en alles
wat avontuur was wordt sleetse gewoonte

Grappig, Beau, dat ik dit allemaal zo kan zeggen, tegen jou
– en dat ik het idee heb dat jij er ook iets van begrijpt

beau Toch zijn jullie bij elkaar, mijn vader en jij

tacita Je moet niet vragen waarom, Beau, want dan word ik
heel verdrietig

Het heeft...

Het heeft dan toch te maken met wat wij ooit samen hebben gehad

Idealen wil ik het niet noemen, dat woord zou veel te zwaar zijn, maar we dachten toen toch na – dachten we – en we dachten over de belangrijke dingen hetzelfde – dachten we Geld en bezit, dat vonden wij allebei niets

Wij waren van het collectief – en dat was iets anders dan die community waar jij het steeds over hebt – wij waren van geen koophuis maar een huurhuis, geen pretpark maar het stadspark, geen duur terras maar een bankje op het plein en dan vruchtensap drinken uit de fles die je zelf hebt meegebracht

Wij zeiden ‘nee’ tegen wat ons niet beviel en dat had iets te betekenen

Over een voetafdruk had toen nog niemand het, maar instinctief wisten we dat die van ons zo klein mogelijk zou moeten zijn

Ach...

Doeze...

Mijn Doeze...

Gewond was hij al en littekens had hij al – maar toch: nog zo jong...

Ik vond het toen heerlijk als hij zo peinzend in de verte keek – dan las ik in zijn blik dat hij daar een nieuwe wereld zag – en ik liftte mee met die blik van hem...

Over hoe hij daarvóór had geleefd sprak hij weinig – dat jij bestond wist ik wel, maar belangrijk leek hij dat niet te vinden

Ik zal nooit iets zeggen over die tijd – over die jaren dat hij met jouw moeder was en dat jullie nog een gezin vormden – daar weet ik niets van en daar wil ik geen enkel oordeel over hebben – maar ik merkte wel hoe belangrijk het voor hem was dat er eindelijk een keer iemand was die met hem mee dacht, die met hem mee wilde bouwen...

Jezus Christus, wat was ik naïef en wat ben ik hard op de vloer terechtgekomen toen het luchtbed van mijn eerste fascinatie voor die man eenmaal was leeggelopen

Wat werd het stil toen we waren uitgepraat...

Maar je weet – of misschien weet jij dat soort dingen wel niet – je weet hoe het zit: liefde is een soort Bisonlijm: eerst zacht en vloeibaar, opgesloten in het donker, maar eenmaal blootgesteld aan de zuurstof van het echte leven wordt-ie keihard en moet je accepteren dat er niets meer losgewrikt kan worden

beau Hoe bedoel je?

tacita Ik bedoel dat ik van jouw vader echt niet meer af kan
en ook niet af zou willen

Ik bedoel dat er na de betovering en het avontuur iets
anders komt – iets heel gelijkmatigs en reëls, iets dat geen
warmte geeft, iets dat geen smaak heeft en geen kleur –
maar gewicht, dat heeft het wel

Iets zonder naam dat toch alomtegenwoordig is

beau Tacita...

tacita Ja, wat?

beau Nee, niets, laat maar...

Ik zit alleen te denken...

Hoeveel jaar schelen jullie eigenlijk?

tacita Wat een vraag...

Best veel, daar heb je gelijk in

Maar daar zit het hem niet in

beau Ratna is ook een heel stuk jonger dan ik – dat zei ik
toch al? Of nog niet tegen jou?

Maar bij ons werkt het heel goed

We zijn echt een intellectuele en ook – sorry dat ik tegen
jou zo openhartig ben, maar dat overkomt me nu eenmaal –
ook een erotische tandem

Dat heeft allemaal met elkaar te maken, ja toch?

Ik geniet van alles wat impulsief en onvoorspelbaar is aan haar

Zij houdt van verrassingen, van bochten in de weg

Zij houdt van ‘Stel, dat...’

Ze houdt van alles dat ze niet kent omdat het nog moet komen – en ik ga met haar mee

Avontuur, dat is ons woord – we zijn allebei nieuwsgierig
tacita Beau

Kun je alsjeblieft ophouden?

De wonden liggen al open – zout erin, daar zit ik echt niet op te wachten

beau Sorry – ’t enige dat ik bedoel is: deuren kunnen wel dicht zijn, maar dat betekent nog niet dat ze op slot zitten

Outgoing, moeten we zijn

Om de hoek is altijd de vrijheid te vinden

Dat geloof jij toch ook?

Tacita?

tacita Ik weet niet of alles wat jij zegt ook waar is voor mij

Ik zeg je dit, Beau: als de vrijheid niet gezocht wordt, dan raakt het pad dat erheen leidt – dat er misschien heen leidt – met onkruid overwoekerd

Te lang niet zoeken betekent: nooit meer kunnen vinden
beau Totdat je misschien een steuntje krijgt – een zetje in de
goede richting

Wat denk jij trouwens over dat boek dat mijn vader aan het
schrijven is?

Doet hij dat echt?

Komt het er?

tacita Wat moet ik zeggen...

Hij kan lezen en hij kan schrijven – en hij heeft ook een
heleboel andere boeken gelezen – dus op zich moet het
mogelijk zijn dat daar iets uit komt...

Maar of hij echt kan denken – of hij iets kan bedenken...

Daar ben ik in de loop van de tijd steeds meer aan gaan
twijfelen

beau Zoals ik hem heb leren kennen... Emotioneel ziet hij
van alles voor zich, maar qua verstand heeft hij daar weinig
aan toe te voegen

Hij gelooft nog altijd dat niet de feiten maar de opvattingen
de wereld regeren

tacita Die man loopt al heel lang door een hele lange,
smalle straat

En ik – ik loop naast hem – ik heb blijkbaar geen andere keus

Doeze op

doeze Wat zitten jullie hier in het donker, met z'n tweeën...

En waar gaat het over, als ik vragen mag?

tacita Ik liet mijn wonden zien

Maar pleisters zijn hier niet

doeze Ik weet echt niet wat je bedoelt

tacita Juist dat bedoel ik

beau We hadden het over ideeën

Toch, Tacita?

Ideeën over hoe je kunt leven

tacita Zo kun je 't ook zeggen

doeze 'Ideeën hoe je moet leven...'

Wat voor ideeën?

Gaat het bij die ideeën van jou ook over een wereld zonder wantrouwen?

Over een maatschappij waar niet de sterke maar juist de zwakke, de onmachtige de maat is van alle dingen?

Over een manier van bij elkaar zijn waar niet het bezit maar het delen belangrijk is?

Over een stad waar succes niet in geld maar in geluk
gemeten wordt?

beau Alsjeblieft, pa – dit is toch wel erg vieux jeu allemaal
doeze Vieux wat?

Helemaal niet vieux

Dit is nog altijd nieuw, het is de toekomst – dat moet ik
geloven, want als ik niet meer in verandering geloof, dan
ben ik dood

beau Alles verandert, yes – en toch deep down ook weer
helemaal niet

Neem de stad – neem hoe wij wonen...-

doeze Ik neem even helemaal niks, sorry

Ik loop met mijn eigen gedachten rond en die laat ik door
jou niet bederven

tacita Je kunt op z'n minst naar hem luisteren, Doeze

't Is je zoon en hij denkt na, dat heb ik gemerkt – hij heeft
echt wel iets te zeggen

doeze Waar dit opeens vandaan komt...

tacita Ik denk ook na – dat vergeet jij wel eens

beau 't Is voor mij echt spannend om uitgedaagd te worden
door iemand als jij, Tacita – om uit te moeten leggen wat

dan precies mijn ideeën zijn – dat vind ik OK – vind ik echt heel OK

doeze Ik kan ook wel weer weg gaan, als ik stoor

tacita Doe niet zo idioot, Doeze – en ga alsjeblieft nog twee wijnglazen pakken – dan nemen wij ook een glas – is wel zo leuk, ook voor jou, toch, Beau?

doeze Maar wat wilde jij nu eigenlijk nog zeggen, Beau?

Over wonen en over de stad?

Ik lig daar ook van wakker

beau Beperking en protectie, dat is de toekomst

Een wereld van enclaves

Ruimte en vrijheid zijn schaars en dus moet je ze veiligstellen

Straks wonen we allemaal in steden, met daartussenin een paar beschermde natuurgebieden – overal zullen we de druk ervaren omdat we meer willen dan er is – meer territorium, meer stilte, meer schone lucht en meer drinkwater – en om die druk te reguleren, daar heb je gezag voor nodig

Democratie, dat is een luxe die we ons dan echt niet meer kunnen veroorloven – we zullen juist blij zijn met autoriteit en autocratie

doeze Ach, hou toch op

Je doet alsof jij het patent hebt op nu en op de toekomst,
maar er zijn echt wel meer wegen die in die richting leiden
We kunnen zelf nadenken, we kunnen voor of tegen iets
kiezen en dat máákt verschil – die zekerheid geef ik niet op
Naar hoe ik denk wil je niet luisteren, OK – maar misschien
dat je van anderen wél iets kunt opsteken...

Van de geschiedenis...

Altijd is er verzet mogelijk, altijd zijn er alternatieven – van
de Spartacusopstand tot het Witte Fietsenplan en van
Maarten Luther tot Rosa Luxemburg – er zijn altijd mensen
die niet pikken ‘hoe het nu eenmaal is’

Ik lees over jongeren die zich inzetten voor
informatievrijheid, die niet accepteren dat ver weg alles
over ons wordt beslist – die de overheid hacken en die
Trump in zijn gezicht spugen

Die geloven wél in democratie, in dicht-bij-huis-
democratie, in dat het pas klopt als je het kunt beïnvloeden
– de straat is van jou, ook als het een virtuele straat is
Ook voor hen is technologie macht, maar dan wel macht
die zij zelf in handen nemen, die ze zelf willen controleren

beau ...En dan richten ze een actiegroep op en dan laten ze een logo ontwerpen en een website en ze schrijven een businessplan – maar als ze dan vervolgens toch geen subsidie krijgen van de overheid, dan is het alweer snel gedaan met dat subversieve

Dan richten ze een bedrijfje op en zo doen ze toch nog iets nuttigs met wat ze hebben geleerd toen ze nog alternativo waren

Access for all – en het geld is voor de aandeelhouders

En waarom werkt het zo? Waarom gaat het altijd zo en niet anders?

Dat zal ik je zeggen: dat komt doordat er geen reëel alternatief is voor hoe de dingen gaan

Economische wetten zijn natuurwetten, die kunnen niet worden omzeild of overtreden

tacita Ik weet dat het anders zit, Beau

Ik weet dat er meer is dan die zogenaamde natuurwetten van jou

Daar moet ik je vader toch wel gelijk in geven

Er zijn nog steeds mensen die ‘nee’ zeggen tegen hoe ’t nu eenmaal is en ‘ja’ tegen hoe het kan worden

Geen revolutie, misschien en niet in één klap een betere wereld – maar wel fair trade en toegang tot informatie voor iedereen – kritiek hebben en vragen stellen als grondhouding – en dan denk ik ook nog dat kunst, waar ik me dan toevallig mee bezig houd, dat kunst belangrijk is om die houding kracht te geven

't Is ingewikkeld, dat weet ik ook wel – maar alles begint met het geloof dat 't toch kan – dat het zou kunnen

Dat het met de jaren zestig en wat daarna kwam allemaal niet veel is geworden, dat weet ik ook wel – maar antiautoritair moeten we toch wel blijven – ook in de virtuele wereld kun je je blijven verzetten en helpt het als je zelf nadenkt

beau Ik zeg welterusten, tegen jullie

Ga lekker slapen en ik voorspel je: als je dan weer wakker wordt zal dat niet in de wereld van je dromen zijn

Sorry – maar ik moet nog even iemand bellen en een paar berichten versturen – life goes on...

Kan ik even rustig hier in – hoe noemen jullie dit? – in deze inloopkast...?

tacita De zijkamer, heet het en ga je gang

Beau af

Toch heeft het wel iets, dat zelfverzekerde van hem
Ergens lijken jullie tweeën op elkaar
Allebei zo vervuld van wat je zelf denkt, van wat er in je
eigen hoofd zit...
Alleen heeft het bij hem ook iets tastbaars opgeleverd
Hij is iemand, in de wereld – al begrijp ik nog steeds niet
precies wat hij nu precies doet
Hij praat en hij praat en hij geeft zichzelf gelijk, net als jij
Maar hij is – hoe moet ik dat zeggen – hij is verbonden met
de werkelijkheid
Hoe de dingen zijn, daar is hij van – daar doet hij iets aan –
ijzer met handen breken en weten waarom je dat doet –
ergens heb ik daar respect voor
Ik had wat je noemt een gesprek met hem – en opeens
beseft ik hoe lang dat al geleden is, voor mij – praten...
Ik bedoel: met jou praat ik ook, maar dat komt toch neer op
dat we vanuit onze afgetrapte loopgraven steeds dezelfde
signalen aan elkaar geven
doeze Begin je weer?
Ik word daar zo moe van
Ja, Tacita – ik geeft het toe – ik geef het voor één ogenblik
toe: ik ben moe

Ik ben moe van het de angst op afstand moeten houden
Ik blijf geloven in het goede en in de verandering – die taak
heb ik mezelf opgelegd – maar geloven is hard werken – is
uitputtend hard werken

Ik wil met alle kracht die ik heb blijven geloven in dat
nieuwste Babylon waar ik het over heb – maar één keer
vertel ik jou dat ik 's nachts met wijd open ogen lig te
staren – en dan zie ik niets – en dan denk ik dat dat niets
het enige reële is

Heel even splijt de muur en de kou en het witte licht
dringen het huis binnen – ik kan alleen maar wachten tot
alles zich weer sluit tot het inzicht weer vervaagt

Ik weet heel goed: ik moet zelf de wind verzinnen die me
vooruit duwt

Ik schraap mijn moed en mijn gedachten bij elkaar

Ik heb een visie, echt wel – maar als ik mijn best niet doe
raak ik die kwijt

Zo – en nu zeg ik niets meer – niets meer hierover – en ik
wil ook niet dat jij er nog iets over zegt

tacita Doeze...

doeze Nee, niet

stilte

Morgen, als die jongen hier niet meer is en als ik heb
uitgeademd, dan werk ik weer verder aan mijn boek – alsof
er niets aan de hand is – ik zoek mijn zekerheid in wat ik
bedenk

Ik zie niets als ik geen toekomst zie

tacita Doeze

Ik wil hier weg

Ik wil weg, met jou, of...

Nee, dat zeg ik niet

Weg uit deze flat, wil ik

Weg van de straf die wij onszelf opleggen door altijd maar
in deze drie kamers om elkaar heen te draaien

Ik wil nieuwe lucht inademen – maar het moet toch ook
bekende lucht zijn – lucht die ik vertrouw

Weet je nog hoe wij vroeger woonden?

De muren waren dun, in het trappenhuis rook het naar oud
eten, het glas dat in de ramen zat was maar één laag – je
hoorde de burens, je hoorde de straat – en in die straat werd
geleefd

Alles was een rommeltje – en dat wil ik terug

doeze Ik zeg je dat dat niet kan

Die straat bestaat niet meer

Dat huis van ons is afgebroken en die buren die jij hoorde
zijn waarschijnlijk allang dood
Kijk om je heen, Tacita
Kijk naar voren
Wat je bent, wie wij nu nog zijn, dat vind je daar
Ik zeg je toch net: leven, dat is geloven in de toekomst
Dat is geloven in vooruitgang die je zelf gestalte kunt
geven – geen natuurwetten, maar menselijke wetten
tacita Kan ik alleen nog maar verlangen naar wat er niet
meer is?
Zo wil ik niet leven
En ga me nu alsjeblieft niet vertellen dat jij daar in je boek
ook over schrijft, want die zin kan ik niet meer horen
Beau op
beau Wat ik me nog afvroeg: weten jullie eigenlijk wel
zeker dat dit woongebouw zal blijven staan?
Ik weet dat ze het heel subtiel willen doen, die
transformatie maar...-
tacita Hoezo blijven staan? Is er iets niet goed, dan?
doeze Dit is pas tien jaar geleden gebouwd
beau Dan is het qua investering echt wel afgeschreven, dus
dat zal het punt niet zijn

Maar ze willen zeker iets van het bestaande behouden, dat weet ik

Stellen de nieuwe bewoners en gebruikers ook op prijs – is toch tastbare traditie

tacita Maar waar gaat dit over?

doeze Wie zou wat willen laten staan? Blijft er dan ook iets niét staan?

beau Hoe bedoel je?

Er zit toch geen zand in jullie receptieve organen?

Hier komt het NNK – het Nieuw Nautisch Kwartier, dat plan is er al twee jaar helemaal doorheen, door alle procedures – ze hebben gewacht tot de markt aantrok, maar nu gaan ze er echt mee beginnen

Een waterstad, wordt het, met marina's en een indoor beach en zo – en waarschijnlijk ook een mega-terminal

't Zal echt concurreren worden, met al die bestemmingen op schaarse grond – en dan moet er dus ook iets van de woonfunctie behouden blijven

Maar jullie hebben dus helemaal nog geen aanschrijving gekregen? Geen vooraankondiging?

tacita Ik... Ik weet het niet, hoor

Ik had zelf net bedacht dat ik wel weg wil, hier

Maar niet op die manier
Niet op die voorwaarden
Niet worden verjaagd omdat ik de vooruitgang in de weg
sta
Ik ben zélf van de vooruitgang, dat houd ik staande
doeze Vroeger had je een woord – dat bestaat nu niet meer,
denk ik
Dat woord, dat was ‘inspraak’ en het ging er dan om dat je
kon meepraten over dingen die jou aangingen – dat
daarnaar geluisterd werd en dat dat een soort belang had
Dan kon je bijvoorbeeld zeggen dat je aan een marina of
een terminal geen behoefte had, maar dat je hier prima
woonde – en zulke dingen, daar werd betekenis aan
toegekend
Raar, dat zoiets er eerst is en daarna niet meer
beau Helemaal niet raar, is dat
En het bestaat trouwens nog wel – alleen heet het nu ‘recht
om gehoord te worden’ – is in essentie hetzelfde – ’t gaat
om kleine verschuivingen
’t Is toch waar, pa: van hoe de echte wereld werkt begrijp
jij nog altijd niet veel

Van hoe het allemaal beweegt en van hoe wij, wij als
sociale actoren, hoe we mee bewegen

Soms schuurt dat – maar wrijving is warmte en met warmte
begint alles – zet dat maar in dat boek van je, als het er nog
bij kan

Goed – ja, één glas, nog – en dan moet ik er echt vandoor

5.

Op het balkon van de woning van Doeze en Tacita

Beau

beau Ratna

Jij hoort dit niet, Ratna

En dat is goed, want ik wil niet dat iemand het hoort

Toch wil ik het gezegd hebben

Tegen jou

Ik wil het met jou hebben over expansie

Over klein en dan steeds groter

Over de zekerheid dat alles verandert, maar toch hetzelfde
blijft

Over thuis zijn in een wereld die geen huis is maar een
route – een weg zonder eind

De stemmen worden steeds harder, de kleuren steeds feller,
we reizen nog verder en het tempo blijft omhoog gaan – de
wereld gaat één kant op

Iets groters dan het menselijk verstand regeert ons, iets dat
wij ooit in gang hebben gezet – en daar hebben we
blijkbaar vrede mee, met dat systeem

Ook ik sluit me aan, ook ik leg me neer bij hoe het gaat

Dat er een radicaal alternatief is – dat je alles zou kunnen
stilzetten, omwentelen en dan opnieuw beginnen – dat idee
is oud en onaantrekkelijk – daar loop ik ver omheen

Hier ben ik een toerist, Ratna

Hier, in het ommuurde leven van die twee

Zij koesteren iets dat jij en ik niet eens meer kennen, dat we
niet zouden kunnen benoemen

Zij denken dat je zelf kracht moet zetten – wij weten dat het
anders is: dat je de vooral de krachten om je heen moet
kennen en daar gebruik van maken

Zij willen zelf benoemen – voor ons is het belangrijk om te
weten hoe de dingen worden genoemd

Zij willen bewegen – wij nemen waar hoe er bewogen
wordt

Zij zoeken een wereld die rust kent – wij zijn vertrouwd
met vluchtigheid

Jij bent anders dan ik, Ratna – een andere geschiedenis heb
je en in een andere gedachte ben je opgevoed

Toch heeft het ons geen moeite gekost om dezelfde taal te
spreken – doordat we weten dat alles inwisselbaar is, dat
alles naar elkaar toegroeit

Een wereld van ontwortelde individuen – voor ons is dat
geen spookbeeld – het is hoe we nu al leven

Soms botsen die individuen tegen elkaar op, zoals dat ons
is overkomen – dan wapenen ze zich samen, dan trekken ze
zich samen terug – maar de kamer die ze vinden is een
hotelkamer: alles wat je nodig hebt is er, er zit een
veiligheidsslot op de deur, maar het verblijf is tijdelijk

En toch...

Toch ben ik zwakker dan ik zou willen zijn, Ratna

Toch leeft er ook in mij iets ouds

Ik weet hoe ik ben: ik wil me niet hechten, ik wil kunnen
leven zonder zekerheid

Ik wil zo leven dat ik aan een rolkoffer en een
internetverbinding genoeg heb om me overal op mijn
gemak te voelen

Ik wil bij het bewegen horen, bij het roekeloos bewegen
van de wereld

Maar als ik met jou ben, als ik alleen ben met jou, als wij
samen met weinig woorden over veel praten, dan gebeurt
mij hetzelfde dat alle mensen in alle tijden is overkomen:
dan wil ik behouden, dan wil ik blijven, dan wil ik me
wortelen als de taaiste boom en dan wil ik dat de tijd tot
rust komt

Dan verlang ik naar een huis dat geen hotel is

Dan geloof ik in wat niet bestaat: jij, ik, wij, dit hier, altijd

6.

Buiten. Storm en regen

Doeze en Tacita

tacita Ik begrijp jou niet, Doeze

doeze Tot zover geen nieuws, dus

tacita Ik begrijp niet dat je totaal geen moeite doet en geen
opening zoekt

Het is toch je zoon

doeze Ben je nu opeens van hem onder de indruk, of wat?

Dit hier is niet vol te houden, trouwens

Zelfs mijn ondergoed is nat

tacita Dit is heel goed, voor ons

Zonder lucht en zonder water geen leven

Ook wij kunnen sterk zijn, als het echt moet

Ach...

Van hem onder de indruk...

Laten we zeggen dat hij me geraakt heeft

Aangeraakt

Laten we zeggen dat ik voel voor mensen met ideeën – met
nieuwe ideeën

doeze Ideeën wil ik het helemaal niet noemen, dat waar hij
mee rondloopt

't Zijn hoogstens argumenten in een belangenstrijd

Hij staat aan de kant van de krachten die ons opzij willen
duwen, Tacita

tacita Toch heeft hij me aan het twijfelen gebracht

Wat zei hij?

Sociale wetten zijn ook natuurwetten – zoiets

Misschien heeft hij gelijk en is het een wetmatigheid dat
wij, met onze manier van leven, dat we plaats moeten
maken

Ik ben er beslist nog niet aan toe om me daar zomaar bij
neer te leggen, ik ben nog helemaal niet van plan om mijn
boeltje bij elkaar te pakken en weg te sluipen als een
schuwe hond, enkel omdat het marktmechanisme waar
jouw zoon bij zweert dat van me vraagt – maar als ik een
tijdje naar hem luister dan denk ik: ja, hij heeft een punt –
althans: hij weet blijkbaar iets waarvan ik nog niet op de
hoogte ben

doeze Kunnen we dat tentje daar niet even ingaan?

Even iets drinken om op adem en op temperatuur te komen...

Nemen we een Jägermeister of zoiets smerigs – dat past wel bij deze dag, toch?

tacita Dat doe je straks thuis maar

Ik heb nog geen behoefte aan pauze

doeze Maar wat heeft hij dan voor een punt? Waarvan is hij op de hoogte?

Dat nieuw voor oud gaat? Dat geld voor geluk gaat?

tacita Dat bewegen voor stilstaan gaat, misschien...

Ik zeg je toch dat ik er nog niet uit ben

Ik weet dat gewoon nog niet

Misschien staan wij iets in de weg en is dat onze grootste fout

Misschien zijn wij alleen maar obstakels, enkel oud hout dat moet worden weggekapt

doeze Ik wou dat ik godverdomme tijd had om nu eens echt te werken aan wat ik schrijf, want daar komt precies te staan hoe het écht zit, met...- Met weet ik veel, met alles – hè, ik kan me hier niet concentreren... Maar het is er wel, dat zeg ik je – wonen in het wereldrijk van informatie en

overvloed, in huizen van glas en in de stad die een park
is...

tacita Ik wil niet enkel naar jou luisteren en met jou
opgesloten zitten

Dat verdooft

Alles dooft en wordt grijs als as

doeze We luisteren niet naar elkaar

tacita We praten niet met elkaar

We stoten geluiden uit en soms wordt daarop gereageerd

Beau zei...-

doeze Nee, alsjeblieft...

tacita Het moet over leven gaan, Doeze

Over ons leven

Niet over wat jij verzint voor een toekomst die alleen in
jouw hoofd bestaat

doeze 'Beau zei'

En wat zei hij dan wel?

tacita Laat maar

Het gaat niet om die enkele uitspraak die hij wel of niet
gedaan heeft

Het gaat erom dát hij sprak

Het gaat om de ruimte die zijn woorden oproepen

doeze Als je zou luisteren dan kon je horen dat ik ook tegen
je spreek

Tegen beter weten in, misschien – maar ik doe het wel
tacita 't Is gek, Doeze: ik wilde altijd op dezelfde plek
blijven wonen, en toch dacht ik dat er beweging was, dat ik
vooruit kwam in de wereld

Dat er nieuwe gedachten en nieuwe mogelijkheden zouden
zijn – nieuw en toch vertrouwd, omdat ze van mij waren
Maar ik kom erachter dat ik enkel wat heen en weer
bewogen heb, altijd binnen dezelfde paar vierkante meter
doeze En toch...

‘Toch is het goed...’

Kun je dat echt niet over je lippen krijgen, Tacita?

Kun je echt niet inzien dat het iets waard is geweest, dat
wat wij hebben gehad en gedaan?

Je hebt toch dingen ondernomen en bedacht en gemaakt en
uitgeprobeerd?

Je hebt je werk, je hebt mij...

Weegt dat niet op tegen de teleurstelling?

tacita Nee, Doeze – dat doet het niet

Deze wind en deze regen maken alles helder en ik weet dat
het niet genoeg is geweest, dat ik nog iets wil – nog iets
moét willen, voor het te laat is

Ik wil blijven werken, ik wil weer ontdekken...

Je weet wat iemand ooit gezegd heeft, over mijn
sculpturen: 't is van staal en toch leeft het – 't is glad en
gepolijst en toch vertelt het een grillig verhaal – het staat
stil maar er beweegt iets

Die beweging wil ik niet kwijtraken – maar ik merk dat ik
steeds harder moet lopen om hem bij te houden
doeze Dat kun je echt wel

tacita O, ja?

't Zou fijn zijn als je dat kon zeggen met wat meer
overtuiging in je stem

doeze Het moet een prettige zekerheid zijn, voor jou: wat er
ook gebeurt, Doeze doet het in ieder geval altijd verkeerd

tacita Ach

Het gaat helemaal niet om jou, dat begrijp je toch ook wel
Het gaat erom dat ze ons marginaliseren, dat ze ons steeds
naar plekken willen sturen waar ik me niet op m'n gemak
voel

't Liefst zouden ze ons in een container gooien, omdat we
overbodig zijn
Maar overbodig, dat ben ik niet – ik kan het niet bewijzen,
maar ik ben het niet
doeze Ik heb je gezegd: ik schrijf over de nieuwe vrijheid,
over een wereld die van iedereen is
Ik schrijf over dat alles moeiteloos met elkaar verbonden
zal zijn
Ik kan ook zeggen: ik schrijf om het tegendeel te bewijzen,
het tegendeel van wat mensen als Beau de werkelijkheid
noemen
Maar ik moet dat wel doen – ik moet me vasthouden aan...
Aan wat er misschien wel niet is
Laten we naar huis gaan, Tacita
Ook als daar niet veel is, dan is het er in ieder geval warm
en droog
tacita Laten we dat doen
Dan steken we het licht aan – en later maken we het weer
donker – en dan gaan we slapen – of we wachten wakend
tot de nacht voorbij is

7.

Tacita, Doeze en Beau

beau Ik was al op weg naar het centrum – ik had nog een halve afspraak, met iemand – ik heb onderweg snel ergens iets gegeten en...

Whatever...

Maar toen dacht ik toch: nee, dit is niet goed

Ik dacht: wij waren nog niet uitgepraat, op de een of andere manier

Ik dacht: ik kom toch nog even langs

Ja – ik weet ook wel dat het al laat is...

Ik heb zelf iets te drinken meegenomen – leek me wel passend

doeze Ik dacht dat wij wel klaar waren

Dat rust voor ons belangrijk is, voor mij en Tacita

tacita Heel goed dat je bent gekomen, Beau

De wind was alweer gaan liggen en dat beviel me niet

beau Ik heb de tekeningen nog eens bekeken, trouwens – van die bouwplannen waarover we het hadden

Dit blok staat inderdaad op de nominatie om te blijven
staan

Wordt wel helemaal gestript en dan ge-up-to-deet

Dus jullie kunnen hier waarschijnlijk wel blijven wonen,
als je zou willen, maar daar moet je dan wel echt werk van
maken

En anders wordt het in ieder geval

doeze Anders

Dat woord, daar ben ik nooit bang voor geweest

Maar mijn anders is denk ik toch weer iets heel anders dan
het anders waar jij het over hebt

beau Toch denk ik dat er iets te zeggen valt

Ik was er gewoon nog niet aan toe om naar huis te gaan –
raar, hè?

Ik wil...- Maar hoe begin je aan zoiets...?

doeze Een paar glazen koud water – die zouden goed voor
je zijn – en dan zijn we klaar

tacita Wacht even, hoor – wat hoor ik je nu zeggen?

Gestript?

En dan opnieuw opgetrokken, begrijp ik?

Dan zal het geen corporatiewoning blijven

Ik wil je graag geloven, Beau – maar wat je zegt klopt niet:
wij kunnen hier niet blijven wonen, dat is echt wel
duidelijk

't Is gek – ik heb me hier in deze hoogbouw nooit
behaaglijk gevoeld en – wat ik net al zeg – ik heb zelf
bedacht dat we ergens anders heen moesten – dat ik dat
wilde – maar zodra ik van jou begrijp dat het allemaal al zo
gepland is en dat mensen zoals wij op de nominatie staan
om te worden gedeporteerd naar een of andere polder of
groeilocatie – zodra dat tot me doordringt houd ik toch op
met hier vandaan te willen

beau 't Is raar – maar ik merk dat ik ergens toch ook
gefascineerd ben door hoe jullie hier leven

Samen tegen alles wat slecht is, in de wereld, samen
geloven in de maakbaarheid, in dat je zelf de regie hebt

't Zal je verbazen – maar ik leer daarvan, weet je?

Ik zeg je dit, pa: als dat boek van jou er komt, dan ga ik het
lezen en dan zeg ik je eerlijk wat ik ervan vind

Deal?

doeze Vraag je dat echt aan mij?

Ik weet nu al waar dat op uit zal draaien – waar het altijd op
uit is gedraaid, bij ons

De enige taal waarin wij elkaar verstaan is die van het
zwijgen

tacita Doeze, alsjeblieft...

Zie je niet hoe die jongen erbij zit?

Hoor je niet dat hij iets probeert?

doeze Wat ik probeer, dat zou je moeten interesseren

beau Ik zou het liefst hier ergens even gaan liggen – even

mijn ogen dichtdoen en wachten totdat het weer helder

wordt – maar ik snap ook wel dat dat niet kan

Bovendien – ik wil ook nog iets zeggen...

Tegen jullie...

Over van alles...

Weet je...

Wil je dit allemaal wel horen...?

Ja, echt...?

Ach, ik weet ook niet...

These en antithese, daar wil ik iets over zeggen, over hoe

jullie en ik tegenover elkaar staan, qua levenswijze en dat

dat ergens ook goed is maar echt lekker onder woorden

krijg ik het nu niet... Ratna zou dat kunnen – maar die is

hier niet – Ratna is echt heel slim en verbaal, dat zei ik toch

al?

't Is zo raar...

Ken je dat?

Ik hoor mezelf praten en dan ben ik benieuwd wat ik nu
weer ga zeggen...

tacita Haal jij dan dat glas water voor hem, Doeze

Je roept zelf dat hij dat nodig heeft en vervolgens doe je
niks

beau Ik moet jullie ook nog iets zeggen – dat wil ik toch
niet voor me houden – dat klopt, volgens mij...

Iets over...

Ik heb Ratna al twee weken niet meer gezien, voilà

Geen idee waar ze nu zit

Heeft tijd voor zichzelf nodig, dat heeft ze gezegd – ‘I need
my own time’

Is toch een raar gevoel, zo ineens...

Unheimisch, ontheemd...

tacita Ik weet niet wat er allemaal is, met jou, Beau – maar

volgens mij ben je gewoon verschrikkelijk moe

Misschien moet je vannacht gewoon hier op de bank

blijven slapen en niet de nacht in gaan

Je vader pakt wel een deken voor je

doeze Dat doet je vader helemaal niet

Je vader zegt: wat is dit, Tacita?

Is dit niet ons huis en hebben wij dit niet voor ons nodig
omdat wij hier rust moeten vinden?

tacita Nood gaat voor privacy – die jongen heeft het
moeilijk, dat zie je toch?

doeze Ik ben een ethisch mens, dat weet jij heel goed –
maar er zijn dingen waar ik niet zomaar tegen kan
Hij...

Op onze bank...

beau Laat maar – dat wil ik helemaal niet – ik ga zo...
Naar buiten...

Die lucht, die zal me goed doen...

Ik denk dat ik de auto hier maar laat staan...

Lopen...

Ik zoek nog naar een zin, pa...

Iets om het allemaal samen te vatten, weet je?

Maar dat zit er nu niet in...

Ik kom nog wel terug, dat beloof ik...

En dan wil ik ook die, hoe heet het... die beelden van jou
zien, Tacita... Hebben we het veel te weinig over gehad,
nog...

En nu weet ik...

Nu weet ik dat daar de deur is...

En dat ik daar nu doorheen moet...

Goeienacht, pa

Dag, Tacita... We'll meet again...

8.

Tacita en Doeze

tacita Dus...

Wat doen we, Doeze?

Ik heb dat al eens gevraagd, ik weet het

Maar ik weet nog steeds het antwoord niet

doeze Ik dacht na, dat weet je...

Ik denk nog altijd na

Mijn boek...

Ik heb iets willen bedenken dat de dingen betekenis geeft,
dat ons de baas maakt over de dingen

Babylon, daar heb ik het over: wat ik bedenk gaat over dat
alles veel is en verwarrend – en dat we dat niet erg moeten
vinden

Over wonen, schrijf ik, maar eigenlijk heb

ik het over denken, over hoe we kunnen leven

Over dat we maar voor één ding bang hoeven te zijn – en
dat is de onverschilligheid – dat is dat de wereld ons koud
laat

Ik weet wat ik weet – ik weet dát ik het weet – maar weet
nog niet alle woorden te vinden

tacita Hij zei iets, Beau...

Iets over...

Dat dingen altijd nog kunnen gebeuren, zoiets

Ik weet niet hoe letterlijk hij dat bedoelde...

Ik moet morgen naar dat atelier, Doeze

Kijken naar wat ik nu eigenlijk heb gemaakt, de laatste tijd

Kijken of er toch nog een hoek is die ik om kan slaan

Wat gaan we doen?

We moeten werken, we moeten blijven waar we zijn maar

we moeten het toch ook niet erg vinden als we ergens

anders terechtkomen

We moeten zien uit welke richting het licht komt

doeze Licht?

Als je maar goed weet dat Beau in het donker is verdwenen

Licht, zeg je?

Meer dan een waakvlam kunnen wij niet zijn, voor elkaar

Fel is zo'n vlam niet, maar hij blijft wel altijd branden en

dat is ook wat waard

tacita Dat is het verschil tussen ons, Doeze

Jij bent eigenlijk tevreden met hoe alles is – ondanks al je
praatjes en ideeën en je boek

Jij staat soms even op en dan leg je je weer neer – je zou
schrikken als de wereld écht veranderde

Ik ben anders – ik blijf hopen dat er meer is dan een enkel
vlammetje

Ik blijf denken dat er licht op kan flitsen – zo fel dat je voor
een ogenblik verblind bent

En je daarna pas ziet hoe de dingen zouden kunnen zijn

Matglazen vensters ging bij Dood Paard en Adelheid&Zina
in première op 30 maart 2018
in theater Frascati in Amsterdam

tacita Manja Topper
doeze Titus Muizelaar
beau Kuno Bakker

www.doodpaard.nl

www.zinaplatform.nl

Rob de Graaf (Amsterdam, 1952) is toneelschrijver. Door hem geschreven teksten zijn uitgevoerd door onder andere Nieuw West, Dood Paard, Keesen&Co, De Gemeenschap en Orkater

www.watergat.nl

Toneelwerk o.a.

Matglazen vensters – 2018

*Romp** – 2017

*De Shakespeare Club** – 2017

Distel – 2016

*Stripverhaal** – 2015

*Queens** – 2015

*Beton** – 2014

Stand up, lie down – 2014

*De avond (English spoken)** – 2014

Vuurvrouwen – 2014

*Botox Angels** – 2014

White Lies – 2013

*There is a discussion** – 2013

*Colombina** – 2013

*In die nag** – 2012

*Pleinvrees** – 2012

Germanisch depressief – 2011

*Freetown** – 2010

*Interest** – 2009

*Met Joran aan zee** – 2009

*Stalker** – 2009

*Amateurs** – 2008
Het harde rood van mijn gelijk – 2006
AHAB – 2006
Vrede – 2006
*Schuur** – 2006
Love – 2005
Geslacht – 2004
Pony – 2003
Neanderdal – 2001
Ko – 2001
Rob – with a little help from my friends – 2000
Mission Impossible – 1999
Nu zou hij moeten spreken – 1997
2SKIN – 1996
Metamorfosen – Faces of Death – 1995
Les enfants du paradis – 1992
En een kleine jongen zal ze hoeden – 1991
Oost, een experiment – 1991
A Hard Day's Night – 1991
Pavlov – 1990
Lever – 1990
Pygmalion – 1989

*Rinus** – 1987

*We hebben je op het toneel gezien. Je stond daar maar en je deed
niets* – 1978

* Teksten verschenen bij De Nieuwe Toneelbibliotheek